

Kasvun ja oppimisen lautakunta 04.06.2025 § 121

§ 121

Selvitys tarkastuslautakunnan arviointikertomuksesta ja lausunnon antaminen

Valmistelijat / lisätiedot:
Latva-Äijö Annika
Nikko Susanna
Kilkki Hanna
Veikkolainen Veera
Launis Kasper
Kaarnalehto Annika
Stolt-Haglund Ida
Erma Tapio
Luttinen Harri
Helin Erko
Pesonen Tiina
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsee tiedoksi selostusosan mukaiset selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin kasvun ja oppimisen toimialaa koskeviin kannanottoihin ja antaa ne lausuntonaan vuoden 2024 arviointikertomuksesta.

Käsittely

Kling teki puheenjohtaja Räf, Wallin, Kurrin ja Juutin kannattamana seuraavan lisäysehdotuksen:

”Lautakunta toivoo, että sille tuodaan mahdollisimman pian toimenpidesuunnitelma kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puuttumisen vahvistamiseksi.”

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja Räf tiedusteli, voidaanko Klingin lisäysehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta merkitsi tiedoksi selostusosan mukaiset selvitykset tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa esitettyihin kasvun ja oppimisen toimialaa koskeviin kannanottoihin ja antoi ne lausuntonaan vuoden 2024 arviointikertomuksesta.

Lisäksi lautakunta toivoi, että sille tuodaan mahdollisimman pian toimenpidesuunnitelma kiusaamiseen, häirintään ja väkivaltaan puuttumisen vahvistamiseksi.

Selostus

Tarkastuslautakunta hyväksyi kokouksessaan 29.4.2025 § 41 vuoden 2024 arviointikertomuksen. Samalla tarkastuslautakunta velvoitti kaupunginhallitusta pyytämään lautakunnilta selvitykset ja kuvaukset toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tai on ryhdyttävä arviointikertomuksessa esitettyjen epäkohtien korjaamiseksi sekä toimittamaan ne valtuustolle ja tiedoksi tarkastuslautakunnalle osavuositarkastuksen käsittelyn yhteydessä.

Tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa todetaan mm., että

1.2 TARKASTUSLAUTAKUNNAN ARVIOINTI ESPOO-TARINAN TOTEUTTAMISESTA SEKÄ VUODEN 2024 TULOSTAVOITTEIDEN TOTEUTUMISESTA JA POIKKEAMISTA

Valtuustokauden 2025–2029 Espoo-tarinaa ja valtuustokauden tavoitteita sekä tulostavoitteita asetettaessa tarkastuslautakunta suosittelee, että:

Valtuustoon nähden sitovien tulostavoitteiden tulee olla kunnianhimoisia ja vaikuttavia sekä kaupungin omin toimin saavutettavissa olevia. Tavoitteille on asetettava niiden toteutumisesta ja raportoinnin koordinoinnista vastuussa olevat tahot.

Tavoitteiden toteutumisen arvioinnin mahdollistamiseksi on sekä valtuustokauden tavoitteille että vuosittaisille tulostavoitteille asetettava mahdollisimman hyvin tavoitteita ja kaupungin aikaansaamiskykyä kuvaavat mittarit lähtö- ja tavoitearvoineen.

Valtuustolle esitettävää tulostavoitteiden toteutumaraportointia on kehitettävä siten, että osavuositarkastuksissa ja tilinpäätöksessä tuodaan kattavasti esille mitä toimenpiteitä on tehty ja mitä tuloksia on saavutettu.

Raportoinnin pohjalta on voitava muodostaa realistinen tilannekuva tavoitteen toteutumisesta.

Lisäksi on raportoitava mitä tullaan tekemään, jotta mahdollinen negatiivinen kehitys saadaan katkaistua ja tulostavoitteen toteutumista edistettyä.

Edellä mainittujen lisäksi tarkastuslautakunta esittää huolensa siitä, että toteutumatta jääneistä kaupungin tulostavoitteista suuri osa liittyy lasten ja nuorten hyvinvointiin. (SIVU 11)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Tavoitteet pyritään määrittelemään siten, että niiden toteutumiseen voidaan itse vaikuttaa. Niiden tulee olla riittävän kunnianhimoisia, mitattavia ja selkeästi määriteltäviä. Jokaiselle tavoitteelle nimetään vastuuhenkilö, mutta viime kädessä tulosityksikön johtaja vastaa tavoitteiden saavuttamisesta.

Tavoitteiden toteutumisesta seurataan mittareilla, joiden arvot ja kehitykseen vaikuttavat toimenpiteet ovat raportoitavissa myös arviointijakson aikana. Jos mitattua arvoa ei ole saatavilla, käytetään arvioitua arvoa. Mittareiksi pyritään valitsemaan sellaisia tekijöitä, joita hyödynnetään toiminnan ohjauksessa myös tavoiteasetannasta riippumatta.

Tulosityksiköt ovat kehittäneet raportointiaan, mutta jatkossa kiinnitämme erityistä huomiota siihen, että tehdyt toimenpiteet kuvataan selkeästi ja että saavutukset sekä tilannekuva esitetään aiempaa läpinäkyvämmiin. Mikäli tavoitteen kehitys on ollut negatiivista, se tuodaan esiin ja kirjataan, mitä toimenpiteitä tilanteen parantamiseksi aiotaan tehdä.

Tulostavoite Lapset ja nuoret voivat hyvin ei toteutunut, sillä mittari "Voin koulussa hyvin lähes aina" osoitti heikentymistä edellisvuoteen verrattuna. Fyysisen toimintakyvyn osalta heikossa kunnossa olevien osuus pysyi ennallaan 5. luokkalaisten kohdalla, mutta kasvoi 8. luokkalaisten ryhmässä. (SIVU 6)

Viimeaikaiset selvitykset osoittavat, että lasten ja nuorten henkinen ja fyysinen hyvinvointi on heikentynyt valtakunnallisesti – ja sama kehityssuunta näkyy myös Espoossa. Tämä on vakava viesti, johon haluamme vastata. Pyrimme vaikuttamaan kehitykseen sekä toimialan omilla toimenpiteillä että tiiviissä yhteistyössä kumppaneidemme kanssa. Tavoitteena on kääntää huolestuttava trendi ja vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia pitkäjänteisesti ja vaikuttavasti.

Suurin osa espoolaisista lapsista ja nuorista voi oppilaskyselyiden ja kouluterveyskyselyiden perusteella hyvin. Lähes kaikilla on viikoittainen harrastus, ja 2/3 yläkouluikäisistä on tyytyväisiä elämäänsä. Oppilaista ja opiskelijoista suurin osa kokee kuuluvansa itselleen tärkeään ryhmään tai yhteisöön. Erityisesti lukiolaisten osallisuuden kokemus oli parantunut, ja ahdistuneisuus vähentynyt. Osallisuuden kokemus on ollut koko maan keskiarvon yläpuolella. Yksinäisyyttä kokevien tyttöjen osuudet olivat vähentyneet, mutta poikien kasvaneet. Elintavat olivat nukkumisen ja liikunnan osalta hieman parantuneet. Kouluterveyskyselyn perusteella ahdistuneisuutta, koulu-uupumusta, kiusaamista ja seksuaalista häirintää koki iso osa nuorista. Erityisesti tyttöjen nettiriippuvuus on Espoossa selvästi suurempaa kuin maassa keskimäärin. (Kouluterveyskysely 2023).

Kasvun ja oppimisen toimialan henkilöstölle on tarjolla monipuolisesti ohjeita, koulutusta ja materiaaleja, jotka vahvistavat osaamista lasten ja nuorten hyvinvoinnin tukemisessa. Yhteisöohjaajia on palkattu varhaiskasvatukseen, kouluihin ja lukioihin YHOP hankkeen tukemana 34 kpl yhteisöllisen hyvinvointityön tueksi ja noin puolet heistä jatkaa myös ensi lukuvuonna hankkeen päätyttyä. Yhteisöohjaajat on nähty kouluilla tärkeänä voimavarana. Espoon harrastuspolku ja liikuntapalvelut ovat tarjonnut monipuolisia mahdollisuuksia harrastaa lähikouluilla lasten ja nuorten toiveiden mukaisia lajeja. Syyskaudella 2024 harrastuspolun ryhmissä kävi 2044 osallistujaa.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen järjestämien sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa tehdään useassa verkostossa tiivistä yhteistyötä. Opiskeluhuollon ammattilaisten kanssa tehdään laajaa yhteistyötä niin yhteisöllisen kuin yksilökohtaisen opiskeluhuollon toteutumiseksi esiopetuksessa, perusopetuksessa ja 2.asteella. Opiskeluhuollon psykologeista on edelleen pulaa, mutta kuraattorien määrä on nyt mitoituksen mukainen. Terveystieteiden ja lääkäreiden resursseissa on vajetta, ja määräaikaistarkastusten toteutuminen koulu- ja opiskeluterveydenhuollossa herättää huolta. Näillä matalan kynnyksen ennalta ehkäisevillä palveluilla on iso rooli lapsen ja nuoren avun saamiseen ajoissa, ja siksi resurssien on tärkeä olla lain mukaiset.

2.2. Henkilöstöön liittyvät seurantatiedot

2.2.1 Henkilöstötunnuslukujen vuoden 2024 toteumatiedot

Tarkastuslautakunnan suositukset

Kaupungin tulee jatkaa työvoiman saatavuuden ja pysyvyyden edistämisen toimenpiteitä erityisesti Kasvun ja oppimisen toimialalla. (SIVU 36)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Toimiala seuraa jatkossakin työnantajakuvaa ja henkilöstökokemusta, jatkaa johtamisen, osaamisen ja työyhteisöjen kehittämistä, positiivista työnantajaviestintää ja oppilaitosyhteistyötä. Lisäksi huolehditaan siitä, että palkkataso säilyy kilpailukykyisenä muihin kuntiin verrattuna. Toimiala tekee erityiset toimenpideohjelmat koulujen ja päiväkotien tarvitseman henkilöstön veto- ja pitovoiman vahvistamiseksi sekä laatii toimenpiteiden vaikuttavuuden arvioimiseksi seurantajärjestelmän ja mittarit.

2.2.1 Henkilöstötunnuslukujen vuoden 2024 toteumatiedot

Työ- ja työmatkatapaturmien sekä väkivalta- ja uhkatilanteiden määrien alentamiseksi on edelleen tehostettava työsuojelu- ja työturvallisuustoimenpiteitä. (SIVU 36)

Työ- ja työmatkatapaturmien torjunnassa on rooli kaikilla organisaation jäsenillä. Esihenkilöt edustavat työnantajaa työpaikoilla. Työturvallisuuslain (738/2002) 8 § kertoo työnantajan yleisestä huolehtimisvelvoitteesta. Työnantaja huolehtii työntekijän turvallisuudesta ja terveydestä huomioiden työ, työolosuhteet ja muu työympäristö sekä työntekijän henkilökohtaiset edellytykset/ominaisuudet. Työnantaja suunnittelee, valitsee, mitoittaa ja toteuttaa tarvittavat toimenpiteet työolosuhteiden parantamiseksi.

Työnantajan velvollisuus on tunnistaa, arvioida ja poistaa työn vaarat tai vähentää niiden haittoja. Lisäksi työntekijät on perehdytettävä turvallisiin työtapoihin. Espoon kaupunki on saanut AVI:lta toimintaohjeita lainvastaisuuksista vakavien työtapaturmien tarkastuksissa.

Tapaturmien torjunta on pitkälle toimintakulttuuriasia. Hyvän työturvallisuuskulttuurin perusta on tarkoituksenmukaisesti laadittu ja ylläpidetty työn vaarojen ja riskien arviointi, jonka terveydelliseen näkökulmaan saa tukea työterveyshuollon työpaikkaselvityksestä sekä olosuhteisiin Espoon ympäristöterveyden valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista. Työpaikoilla tapahtuva työntekijöiden riittävä perehdyttäminen tehtäväänsä ja siihen liittyviin turvallisuusriskeihin on tärkeä työtapaturmia ehkäisevä keino.

Tehokas tapaturmien torjunta edellyttää tapahtuneiden riskien, kuten työtapaturmien, väkivaltatilanteiden ja uhkatilanteiden, huolellista analysointia. Espoon kaupunki on ohjeistanut työntekijöitään työturvallisuuslain 19 § (Vikojen ja puutteellisuuden poistaminen ja niistä ilmoittaminen) heitä koskevasta ilmoittamisvelvoitteesta. Espoossa ilmoitukset tehdään HESSU työturvallisuusjärjestelmässä. Uusi järjestelmä otettiin käyttöön 1.4.2024. Järjestelmän tarkoituksena on auttaa esihenkilöitä arvioimaan työtapaturmien ja työturvallisuusilmoitusten vakavuutta ja luomaan toimintatapoja, joilla vastaavilta tilanteilta voitaisiin välttyä tai niiden haitallista vaikutusta voitaisiin lieventää. Järjestelmässä tehdään myös tapausten tutkinta ja riskien arviointi.

Toimialan työsuojelupäällikkö tukee esihenkilöitä työturvallisuusjärjestelmä HESSUn käytössä sekä heitä työtapaturmien tutkinnassa.

Vaikka työpaikoilla on paljon yhteistä, jokainen on ainutlaatuinen. Tapaturmien torjunta perustuu työpaikkakohtaiseen riskienarviointiin: riskit tulee poistaa tai vähintään olennaisesti vähentää. Johtamisella on tässä

keskeinen rooli. Kaupungin työsuojeluorganisaatio tukee esihenkilöitä tarjoamalla tietoa, koulutusta ja viestintää työpaikkojen turvallisuustilanteesta.

Liukastumiset ovat yleisin poissaoloon johtava tapaturma, erityisesti varhaiskasvatuksessa. Koska liukkautta ei aina voida poistaa, sen haittoja torjutaan asianmukaisilla työvarusteilla. Työnantaja voi velvoittaa työntekijät käyttämään esimerkiksi tarkoituksenmukaisia työjalkineita.

Työmatkatapaturmien ehkäisyssä työnantaja ei voi velvoittaa työntekijöitä tiettyyn toimintaan. Kaupungin rooli rajoittuu liukkauden torjuntaan, valaistukseen sekä henkilöstön valistamiseen ja ymmärrykseen esim. sääolosuhteista johtuviin myöhästymisiin.

Turvallisuus ja tapaturmien torjunta ovat osa arjen johtamista ja turvallisuus alkaa aina itsestä.

Hyvä turvallisuuskulttuuri ei synny käskemällä, vaan vaatii sitoutumista ja käytännön tekoja. Espoossa rakenteet ja ohjeet ovat olemassa, mutta haasteita on niiden tulkinnassa, noudattamisessa ja resursseissa. Työsuojeluorganisaatio tukee esihenkilöitä arjen turvallisuusjohtamisessa.

2.5. Tietoturva ja tietosuoja

Tarkastuslautakunnan suositukset

Kaupungin tietoturvasta ja -suojusta on eri toimijoiden yhteistyössä huolehdittava kattavasti ja ennalta riskeihin varautuen. (SIVU 44)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Toimialan tietoturva- ja tietosuojatyötä vahvistettiin 2024 toimialajohtajan perustamalla toimialalle oma tietoturvan- ja tietosuoja-työryhmä. Työryhmän vastuulla on koordinoida toimialalle kuuluvia tietosuoja- ja tietoturvakokonaisuuksia, sekä vastata näihin liittyvien ohjeistusten laatimisesta sekä raportoida toimialan johtoryhmälle. Ryhmä toimii yhteistyössä kaupungin tietosuoja- ja tietoturvaryhmien kanssa.

Kasvun ja oppimisen toimialan 2024 painopisteinä olivat tietosuojaohjeistukset opetukseen, varhaiskasvatukseen sekä iltapäivätoimintaan. Oppaat on toteutettu suomen ja ruotsin kielellä.

Tietoturva- ja tietosuojakoulutuksen suorittamisen tulee jatkossa olla pakollista koko henkilöstölle. (SIVU 44)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Toimiala pitää tärkeänä, että verkkokoulutukseen panostetaan ja sen suorittamista seurataan. Toimialan johtoryhmä on linjannut, että henkilöstön tulee suorittaa tietoturva- ja tietosuojakoulutus.

Toimialan toiveena on, että koulutusmateriaali ottaisi paremmin huomioon toimialojen erityispiirteitä. Koulutusten suoritusten seuranta helpottaisi, jos esihenkilöt saisivat suoritusraportit koulutusjärjestelmästä.

4. KASVUN JA OPPIMISEN TOIMIALAN PALVELUJEN ARVIOINNIT

4.1. LASTEN JA NUORTEN HYVINVOINTI – KIUUSAAMISEN, VÄKIVALLAN, HÄIRINNÄN JA SYRJINNÄN VASTAISET TOIMET OPPILAITOKSISSA

Tarkastuslautakunnan suositukset

Oppilaitoksissa on välittömästi ja entistä tiukemmin puututtava kiusaamis-, häirintä-, syrjintä- ja väkivaltatapauksiin. (SIVU 57)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Toimialan kiusaamisen ja syrjinnän ehkäisyyn liittyvät ohjeet löytyvät kaupungin verkkosivuilta, ja koulujen omat ohjeistukset ovat saatavilla koulujen verkkosivuilla. Lisäksi käytössä ovat muun muassa Someturva ja K-0+-yhteistyö Aseman Lapset ry:n kanssa.

Someturva on digitaalinen palvelu, joka tarjoaa apua sosiaalisessa mediassa tapahtuvaan kiusaamiseen ja häirintään. K-0-toimintamalli puolestaan tukee vakavien ja pitkittyneiden koulukiusaamistapausten ratkaisemista laajan ammattilaisverkoston avulla.

Kaikki ohjeet ja tukipalvelut on koottu verkkosivulle: Yhdessä kiusaamista vastaan | Espoon kaupunki. Ohjeistuksia päivitetään tarpeen mukaan, yleensä vuosittain. Tulosityksiköt huolehtivat päivitettyjen ohjeiden jakamisesta toimintayksiköihin, jotka vastaavat niiden jalkauttamisesta käytännön toimintaan.

Oppilaitosten tulee jakamattomalla vastuulla ja moniammatillisesti puuttua kiusaamis-, häirintä-, syrjintä- ja väkivaltatapauksiin yhteisöllisen opiskeluhuollon periaatteiden mukaisesti. (SIVU 57)

Jokaisessa koulussa tai lukiossa on kuvattu toimintatapa kiusaamiseen, väkivaltaan, häirintään ja syrjintään puuttumiseen (Puuttumisen portaat), jotka löytyvät koulun tai lukion verkkosivuilta. Espoossa on käytössä Yhdessä vahvaksi yhteisöksi-suunnitelma kiusaamista, väkivaltaa, häirintää ja syrjintää vastaan, joka muun kiusaamisen ohjeistuksen lisäksi Yhdessä kiusaamista vastaan-verkkosivuilta.

Oppilaitoskohtainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä koordinoi koko oppilaitosyhteisön tekemää yhteisöllistä opiskeluhoitoa sekä yhteistyötä koulun tai lukion ja opiskeluhoollon henkilöstön välillä. Yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on monialainen, ja sitä johtaa rehtori tai yksikön johtaja. Yhteisöllisen opiskeluhoitoryhmän tehtäviin kuuluu kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisy ja niihin puuttumisen toimintatavoista sopiminen.

Myös selkeät kiusaamisen vastaisten toimien vastuutahot ja roolit ovat oleellisia (yksikön henkilökunta, tukioppilaat, tuutorit, Verso). Yksiköllä on selkeä rakenne kiusaamisen vastaisen toiminnan organisoimiseksi, esim. nimetty tiimi. Yksikön johtaja/rehtori varmistaa henkilökunnan osaamisen.

Verkostoyhteistyötä eri viranomaistahojen sekä järjestöjen kanssa jatketaan hyvien ratkaisujen sekä käytäntöjen löytämiseksi ja niiden jakamiseksi. Aseman lapset ry:n K-0+-työntekijät ovat järjestäneet koulutuksia perusopetuksen työntekijöille kiusaamiseen puuttumiseen liittyvästä työstä viime vuosina. Koulutuksia järjestetään myös jatkossa. Yhdessä vahvaksi yhteisöksi-suunnitelmasta perehdyttämistä ja kouluttamista sekä hyvien käytäntöjen jakamista henkilöstölle jatketaan ensi lukuvuoden aikana.

4.2. TOISEN ASTEEN KOULUTUS – SUOMEN- JA RUOTSINKIELINEN LUKIOKOULUTUS

Tarkastuslautakunnan suositukset

Lukiokoulutuspaikkoja tulee lisätä tarvetta vastaavasti, jotta lukioon pääsyn keskiarvorajat alenisivat nykyisestä. (SIVU 61)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelupaikkoja on lisätty viimeisen vuosikymmenen aikana vuosittain. Vuodesta 2021 suomenkielisen lukiokoulutuksen opiskelupaikkoja on varattu 66,3 %:lle perusopetuksen päättävästä ikäluokasta. Myös 2020–2030 välisenä aikana toisen asteen aloittavan ikäluokan koko kasvaa huomattavasti ja lukion opiskelupaikkojen tarpeen ennustetaan kasvavan merkittävästi. Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää vuosittain seuraavan vuoden lukiokoulutuksen opiskelijaotosta. Päätöksen valmistelu perustuu ennustettuun tarpeeseen, mutta päätöksen valmistelussa on otettava huomioon lukiokoulutuksen käytettävissä olevat kiinteistöt sekä talousarviossa opiskelijamäärään varattu määräraha.

Svenska bildningstjänsterin puolella ei havaita riskiä, että keskiarvoraja nousisi liian korkeaksi, kun Mattlidens gymnasiumin aloituspaikkojen määrää on lisätty vastaamaan tarvetta vuonna 2025.

Kirjojen ja muun fyysisen opiskelumateriaalin käyttöä digitaalisten materiaalien rinnalla lukiokoulutuksessa tulee lisätä nuorten monipuolisten lukutaitojen edistämiseksi ja ruutuajan kohtuullistamiseksi. (SIVU 61)

Oppivelvollisuuden laajentuessa ja ylioppilastutkinnon siirtyessä sähköiseksi kaikille opiskelijoille hankittiin tietokoneet opiskelua varten. Tällöin luontainen velvoite oli edistää digitaaliseen materiaaliin siirtymistä. Erityisopettajan lausunnon perusteella voitiin kuitenkin hyödyntää myös painettua materiaalia oppimisvaikeuksissa. Pian kuitenkin ymmärrettiin, että myös painettua materiaalia tarvitaan, ja niinpä lukioille annettiin lupa rajatusti rehtorin päätöksellä hankkia myös sitä. Myöhemmin tätä väljennettiin entuudestaan siten, että rehtorin päätöksellä voidaan hankkia pienessä mitassa painettua materiaalia. Pääsääntöisesti oppimateriaali on digitaalista, mutta lukioissa arvioidaan painetun materiaalin käyttöä lukuvuosittain, ja tarkastuslautakunnan toivomus on välitetty rehtoreille.

Mattlidens gymnasium on ottanut käyttöön fyysisiä oppikirjoja useissa oppianeissa, esim. kemia, biologia, maantieto. Fyysisten oppikirjojen käyttö on lisääntynyt sitä mukaa kuin niitä on alettu tuottaa ruotsiksi. Tämä tukee oppimista sekä vähentää ruutu-aikaa.

4.3 KOULURAKENNUSTEN ESTEETTÖMYYS

Tarkastuslautakunnan suositukset

Esteettömien koulurakennusten varmistamiseksi valmisteilla olleet täydentävät rakentamisen ja suunnittelun ohjeet tulee saattaa käytäntöön viipymättä.

Koulurakennusten esteettömyyttä on edistettävä liikkumisen esteettömyyden lisäksi laaja-alaisesti myös esimerkiksi aistiesteettömyyden näkökulmasta. (SIVU 65)

Kasvun ja oppimisen toimiala vastaa: Toimiala pitää tärkeänä, että esteettömyys toteutuu johdonmukaisesti kaikessa koulurakentamisessa. Täydentävät rakentamisen ja suunnittelun ohjeet ovat tässä keskeinen

väline. Ohjeistuksen päivitys ja käyttöönotto kuuluvat Tilapalveluliikelaitoksen vastuulle, ja toimiala tukee tätä työtä aktiivisella yhteistyöllä.

Tilapalvelut on jo valmistellut muun muassa toiminnallista koulusuunnitteluohjetta ja koulujen pihasuunnitteluohjetta, joiden valmistelussa on hyödynnetty RAKA-työryhmän asiantuntemusta sekä kerätty palautetta valmistuneista kohteista eri sidosryhmiltä. Toimiala osallistuu näiden ohjeiden käyttöönoton edistämiseen muun muassa yhteisissä suunnittelukäytännöissä ja hankekohtaisessa yhteistyössä.

Tavoitteena on, että esteettömyyden periaatteet toteutuvat kaikissa kouluhankkeissa – uudisrakentamisesta peruskorjauksiin ja pienempiin parannustoimiin – riippumatta siitä, kuuluuko kohde peruskorjausohjelmaan. Yhteistyötä jatketaan tiiviisti Tilapalvelujen ja muiden toimijoiden kanssa, jotta ohjeistus saadaan käyttöön mahdollisimman vaikuttavasti ja ajantasaisesti.

Espoon kaupungin tilahankkeissa esteettömyyden edistäminen on ollut ja on osa suunnittelua ja toteutusta. Esteettömyyttä tarkastellaan laaja-alaisesti – ei vain liikkumisen, vaan myös aisti- ja kognitiivisen saavutettavuuden näkökulmasta. Tämä tarkoittaa muun muassa selkeitä opasteita, hyvää akustiikkaa ja valaistusta, esteettömiä oppimisympäristöjä sekä saavutettavia digitaalisia ja fyysisiä palveluja.

Toimialan tavoitteena on, että esteettömyyden periaatteet toteutuvat kaikissa peruskorjaus- ja uudisrakennushankkeissa sekä määrärahojen puitteissa perusparannusten yhteydessä myös niissä kohteissa, joissa esteettömyyden osalta on havaittu puutteita ja jotka eivät kuulu varsinaiseen peruskorjausohjelmaan.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Arviointikertomus 2024

Tiedoksi